

Sygn. akt VII K 65/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Opolu Wydział VII Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Hubert Frankowski

Protokolant ST. sek. sąd. Anna Kowalczyk

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Opolu Anna Wawrzynek Gawdyn

po rozpoznaniu dnia 22 marca 2016 roku

sprawy

G. S.

syn J., A. zd. B.,

ur. 1968.1 1.03 w C.

oskarżonego o to, że:

w dniu 13 marca 2015r w miejscowości J. woj. (...), kierował rowerem nie stosując się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, sygn. akt VII K 600/12 z dnia 25.04.2013r zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów rowerowych, przy czym uznać należy, że w tym czasie jego zdolność rozpoznawania znaczenia czynu była w znacznym stopniu ograniczona,

tj. o czyn z art. 244 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

1. oskarżonego G. S. uznaje za winnego czynu opisanego w części wstępnej wyroku stanowiącego występki z art. 244 kk w zw. z art. 31 § 2 kk i za to przestępstwo na podst. art. 244 kk w zw. z art. 31 § 2 kk i art. 60 § 1 kk i art. 60 § 6 pkt 4 kk przy zast. art. 4 § 1 kk wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując oskarżonego na podst. art. 35 § 1 kk do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym,

2. na podst. art. 36 § 2 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 kk przy zast. art. 4 § 1 kk zobowiązuje oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu,

3. na podst. art. 29 ustęp 1 Ustawy z dn. 06.05.1982r. Prawo o Adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. M. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu kwotę 783,13 złotych,

4. na podst. art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego w całości od kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 13 marca 2015 roku około godz. 13.30 K. P. kierował samochodem m-ki F. (...) o nr rej. (...) jadąc drogą krajową nr (...) przez miejscowość J. od strony O. w kierunku K.. Wraz z kuzynem L. F. (1), który jechał w charakterze pasażera wracali z pracy na terenie Niemiec do O.. Warunki drogowe były przeciętne, było co prawda jasno, lecz jezdni była mokra.

Jadąc drogą krajową nr (...) zblizali się do skrzyżowania z drogą podporządkowaną łączącą m. J. z m. Grabie, na którym z ich lewej strony stał rowerzysta, który obserwował ruch pojazdów poruszających się drogą z pierwszeństwem przejazdu. W tej sytuacji kierujący F. K. P. kontynuował jazdę z zamiarem przejazdu przez skrzyżowanie na wprost, w kierunku K. i O..

Gdy już dojeżdżali do skrzyżowania, w/wymieniony mężczyzna niespodziewanie ruszył i nie ustępując pierwszeństwa przejazdu kierującemu pojazdem, postanowił przejechać przez skrzyżowanie, wjeżdżając wprost pod kierowany przez K. P. samochód. Kierujący samochodem, w celu uniknięcia kolizji z rowerem, podjął manewry obronne w postaci gwałtownego hamowania i próby wyminięcia rowerzysty z lewej strony, jednakże swym przednim prawym narożem zahaczył o tylne koło roweru, w wyniku czego kierujący rowerem przewrócił się i upadł na jezdnię.

K. P. natychmiast zatrzymał samochód i wraz z L. F. (2) podążył udzielić pomocy kierującemu rowerem. Ten tymczasem wstał o własnych siłach i oświadczył przybyłym, że nie zauważył samochodu i dlatego wjechał na skrzyżowanie. Jednocześnie przeprosił prosząc o niewzywanie policji, ani i pogotowia. Mówił dość bełkotliwie, a ruchy miał niezbyt skoordynowane, a dodatkowo istniało podejrzenie wystąpienia u w/wymienionego obrażeń ciała, więc K. P. zdecydował się wezwać na miejsce odpowiednie służby. Gdy rowerzysta zobaczył, że K. P. gdzieś dzwoni, próbował się oddalić, jednakże został zatrzymany przez L. F. (2) aż do przyjazdu policji i pogotowia.

Po przybyciu na miejsce funkcjonariusze (...) K. w O. wylegitymowali kierujących pojazdami. Kierującym rowerem okazał się być G. S., który jak wynikało z danych zawartych w bazie danych (...) posiada „aktywny” zakaz prowadzenia pojazdów rowerowych wynikający z wyroku SR w Opolu z dnia 25.06.2013r. w sprawie VII K 600/12 obowiązujący od dnia 3.07.2013r. do dnia 3.07.2017r. Dodatkowo, jak wynikało z badania trzeźwości, G. S. znajdował się w stanie nietrzeźwości – 1,25 mg/l.

Po zakończeniu czynności G. S. został przewieziony do szpitala, gdzie stwierdzono ogólne potłuczenia i otarcia naskórka, po których opatrzeniu w/wymieniony został zwolniony do domu.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 25.06.2013r. w sprawie VII K 600/12 wobec G. S. orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów rowerowych na okres 4 lat. Wyrok uprawomocnił się bez zaskarżenia w dniu 3.07.2013r.

Dowody:

- zeznania świadka K. P. – k. 68-69 zb. C, 26,
- zeznania świadka L. F. (2) – k. 65-66 zb. C, 26,
- zeznania świadka P. D. – k. 2 zb. C, 24-26,
- odpis wyroku SR w Opolu w sprawie VII K 600/12 – k. 12-14 zb. A,
- dane z K. – k. 8-10 zb. A,
- częściowo wyjaśnienia oskarżonego G. S. – k. 14-15, 43-46 zb. A, 23,

G. S. ma 48 lat, jest bezdzietnym kawalerem. Ma wykształcenie podstawowe, jest bezrobotny i pozostaje na utrzymaniu matki. Nie posiada dochodów ani majątku.

G. S. nie jest upośledzony umysłowo, jednakże wykazuje objawy uzależnienia od alkoholu, zaburzeń osobowości oraz zaburzeń psychotycznych o charakterze przewlekłej halucynozy, co reasumując prowadzi do wniosku, że w chwili

popelnienia zarzucanego mu czynu miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k.

G. S. był uprzednio trzykrotnie karany sądownie za przestępstwa związane z prowadzeniem pojazdów w stanie nietrzeźwości oraz naruszeniem środków karnych z tym związanych.

Dowody:

- dane o osobie G. S. - k. 16 i 54-55 zb. A,
- opinia biegłych psychiatrów - k. 28-30 zb. A,
- odpisy wyroków sądowych k. 12 zb. A, 12-14,
- dane o karalności G. S. - k. 8-10 zb. A, 15-17,

G. S. początkowo przyznał się do zarzucanego mu czynu i wyraził wolę skazania bez rozprawy, by w kolejnych wyjaśnieniach zakwestionować swe sprawstwo i zawinięcie. W każdym przypadku skorzystał z przysługującego mu prawa odmowy składania wyjaśnień. Przed Sądem się nie stawiał pomimo osobistego doręczenia mu wezwania.

/k. 14-15, 43-46 zb. A, 23/

Sąd Rejonowy zważył w sprawie,

co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy przesądził o sprawstwie i zawinięciu oskarżonego G. S. odnośnie zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu, a okoliczności jego popelnienia nie budziły w ocenie Sądu żadnych wątpliwości. Zaznaczenia jedynie wymaga, że data czynu umożliwiła przy tym zastosowanie względem oskarżonego w trybie art. 4 § 1 Kk przepisów obowiązujących przed dniem 1.07.2015r., tj. względniejszych dla oskarżonego jak chodzi choćby o zagrożenie karne, w tym zwłaszcza rozmiar kary ograniczenia wolności orzekanej na podstawie art. 31 § 2 Kk.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach osobowych w postaci zeznań bezpośrednich świadków zdarzenia K. P. i L. F. (2), którzy widzieli, jak oskarżony, kierując rowerem spowodował kolizję drogową. Uzupełnieniem zeznań w/wymienionych były zeznania świadka P. D., tj. funkcjonariusza Policji obsługującego zdarzenie, który ujawnił m.in., że oskarżonego obowiązuje środek karny w postaci zakazu prowadzenia rowerów, co z kolej miało odzwierciedlenie w danych o karalności oraz odpisie wyroku SR w Opolu ze sprawy VII K 600/12. Z przedstawionych względów nie zasługiwały na wiarę wyjaśnienia oskarżonego w tej części, w której zakwestionował on swoje sprawstwo. Podkreślenia wymaga, że wszystkie osoby świadków, to osoby obce oskarżonemu, które nie miały powodów do bezpodstawnego pomówienia oskarżonego, który przestępstwa z art. 244 Kk dopuścił się już po raz kolejny. W zakresie właściwości osobistych, dotychczasowego sposobu życia, jak i w kwestii stanu poczytalności Sąd oparł się na niekwestionowanych dowodach z dokumentów w postaci danych z K., odpisów wyroków, danych osobopoznawczych oraz opinii sądowno-psychiatrycznej, w świetle której zasadnym było ustalenie, że oskarżony działał w warunkach znacznie ograniczonej poczytalności, na co wskazywały objawy uzależnienia od alkoholu, zaburzeń osobowości oraz zaburzeń psychotycznych o charakterze przewlekłej halucynozji. Opinia biegłych sądowych z zakresu psychiatrii była jasna, pełna, nie zawierała sprzeczności. Zawarto w niej wszelkie wymagane elementy, w tym odpowiedzi na postawione przez organ procesowy pytania, a nadto w sposób logiczny wyjaśniono na czym polegają stwierdzone u oskarżonego objawy oraz co było powodem znacznego ograniczenia poczytalności oskarżonego i czy miało to wpływ na jego proces decyzyjny w chwili popelnienia czynu, wreszcie zaś czy oskarżony zdolny jest do udziału w postępowaniu.

Mając na względzie poczynione ustalenia faktyczne Sąd uznał G. S. winnym czynu z art. 244 Kk w zw. z art. 31 § 2 Kk.

Przestępstwo z art. 244 k.k. polega na niestosowaniu się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu, prowadzenia działalności, prowadzenia pojazdów, wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych lub obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu albo nie wykonaniu zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany. Przedmiotem ochrony powołanego występku jest zatem wymiar sprawiedliwości, a w ramach tego zapewnienie wykonania orzeczeń sądu, o których mowa w tym przepisie. Sprawcą przestępstwa z art. 244 k.k. może być jedynie osoba, w stosunku do której orzeczono środki karne w tym przepisie wymienione. Jest to m.in. zakaz prowadzenia pojazdów, który należy rozumieć zgodnie z art. 39 k.k. Występek określony w art. 244 k.k. jest występkiem umyślnym, który może być popełniony tak z zamiarem bezpośrednim, jak i ewentualnym.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego ustalonego w niniejszej sprawie, niewątpliwie, G. S. swoim zachowaniem wypełnił znamiona zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu. Kierował on bowiem na drodze publicznej rowerem, czym nie zastosował się do orzeczonego wobec niego zakazu prowadzenia pojazdów rowerowych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Opolu, sygn. akt VII K 600/12 z dnia 25.06.2013r. Niewątpliwie, G. S. działał umyślnie, albowiem miał świadomość uprzedniej karalności, jak i orzeczonego środka karnego za czym przemawiało dodatkowo jego zachowanie na miejscu kolizji, gdzie oskarżony próbował się oddalić przed przyjazdem Policji. Dodać trzeba, że pomimo ograniczenia poczytalności, miał on zachowaną swobodę procesu decyzyjnego oraz możliwość rozeznania co do charakteru swojego postępowania. Powyższe wnioski są konsekwencją wydanej w sprawie opinii sądowo – psychiatrycznej, wydanej przez biegłych psychiatrów po przeprowadzaniu stosownych badań ambulatoryjnych oskarżonego.

Sąd przyjął, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu w stanie znacznego ograniczenia poczytalności stypizowanego art. 31 § 2 k.k., opierając się w tym zakresie przede wszystkim na opinii biegłych psychiatrów i ich wnioskach o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego tempore criminis. Konstrukcja przewidziana w powołanym artykule określa fakultatywną możliwość zastosowania wobec sprawcy czynu zabronionego nadzwyczajnego złagodzenia kary, stanowiąc, że jeżeli w czasie popełnienia przestępstwa zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania postępowaniem była w znacznym stopniu ograniczona, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary. Na decyzję Sądu, co do kwestii zastosowania w niniejszej sprawie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, co umożliwiało zastosowanie względem niego kary łagodniejszego rodzaju miała wpływ nie tylko kwestia ograniczonej poczytalności, co utrudniało oskarżonemu podjęcie racjonalnej decyzji, ale i fakt, że oskarżony poniósł już de facto dolegliwe konsekwencje swego zachowania, gdyż spowodował kolizję, w której sam najbardziej ucierpiał na zdrowiu. Podsumowując, Sąd w oparciu o treść art. 244 Kk w zw. z art. 31 § 2 Kk i art. 60 § 1 i § 6 pkt 4 Kk przy zast. art. 4 § 1 Kk orzekł wobec oskarżonego karę 6 miesięcy ograniczenia wolności stosując instytucję nadzwyczajnego złagodzenia kary i zobowiązując oskarżonego w ramach tej kary do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, a ponadto zobowiązał oskarżonego w trybie art. 36 § 2 Kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 Kk przy zast. art. 4 § 1 Kk do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu.

Przy wymiarze kary okolicznością łagodzącą była wyrażona przez niego skrucha i postawa w toku postępowania, jak i trudna sytuacja osobista i zdrowotna oskarżonego. Okolicznością obciążającą była za to uprzednia karalność oraz fakt, iż oskarżony spowodował kolizję w stanie nietrzeźwości.

W ocenie Sądu wymierzona oskarżonemu w warunkach nadzwyczajnego złagodzenia kara sześciu miesięcy ograniczenia wolności w zestawieniu z w/w środkiem karnym nie przekracza stopnia winy oskarżonego, odpowiada społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu i osiągnie zarówno ogólny, jak i indywidualnoprzewencyjny cel.

Orzeczenie o kosztach postępowania karnego uzasadniała sytuacja materialna oskarżonego - na dzień orzekania był on osobą bezrobotną, pozostającą na utrzymaniu rodziny, co przemawiało za odstąpieniem od obciążania go kosztami procesu (art. 624 § 1 Kpk).

Dlatego orzeczono, jak w sentencji wyroku.